

РЕЦЕНЗИЯ

От

Проф. Николай Константинов Цанков, дмн

На дисертационния труд на

Д-р Радка Цокова Масларска

„Хемангиоми в кърмаческа и ранна детска възраст – иновативно лечение и проследяване“

За придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ в област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, Докторска програма „Дерматология и Венерология“

Дисертационният труд на д-р Радка Цокова Масларска е написан на 150 страници, разпределени както следва:

- Въведение – 3 страници
- Литературен обзор – 41 страници
- Цели и методика – 5 страници
- Резултати от проучването – 56 страници
- Резултати и обсъждане – 5 страници
- Препоръки – 2 страници
- Изводи – 2 страници
- Приноси – 2 страници
- Библиография - 19 страници
- Приложение – 9 страници

Дисертационният труд е онагледен с 32 таблици и 30 фигури. Към него са представени и 4 приложения.

В литературния обзор се отбелязва, че инфантилните хемангиоми са най-честите доброкачествени съдови тумори при деца до 1 годишна възраст. Лечението им се налага поради факта, че тези от тях, които нямат пълно обратно развитие, водят до остатъчни кожни промени, които увреждат външния вид, а понякога причиняват и функционални нарушения.

Разгледани са последователно разпространението, етиопатогенезата, съвременната класификация, клиничните форми, диагностиката, показанията за лечение, като акцентът е поставен върху терапията на инфантилните хемангиоми.

Специално внимание е отделено на локалното лечение, както и на локализацията на хемангиомите.

В глава втора „Цел и методика на проучването“ адекватно е посочена целта на дисертационния труд – „Ретроспективен анализ на лекуваните с Пропранолол инфантилни хемангиоми и създаване на стандартна схема за терапия и проследяване в НРБ“. На тази база са формулирани 6 задачи, които дисертантката последователно разработва.

Резултатите от собствените проучвания обхващат разпределението на 276 пациенти по пол (84 момчета и 192 момичета) и гестационна възраст, както и възрастта при започване на лечение, клиничните характеристики на заболяването и ефекта от проведеното лечение. Прави

впечатление, че при 154 деца (68,1%) от деца родени след провеждане на цезарово сечение се наблюдава поява на хемангиоми.

Резултатите от проучванията са отразени в 26 таблици, 31 фигури, резюме и фотографско проследяване на 10 клинични случая от 2020г. и 10 клинични случая от 2021г. Резултатите кореспондират с препоръките на „Консенсус на българската експертна група за лечение на хемангиоми“.

Обсъждането на резултатите показва, че Пропранолол е първи избор на лечение при деца с инфантилен хемангиом.

Обсъждат се противопоказанията на терапията с Пропранолол. Разработен е алгоритъм за проследяване на тези пациенти.

Изводите са 11 на брой и отразяват резултатите от всички изследвания на дисертантката.

Библиографията обхваща 163 научни статии, от които 2 на кирилица и 161 на латиница.

Общо представяне на процедурата и докторанта.

Комплектът материали е представен на хартиен носител, като съдържанието му е в пълно съответствие с условията и реда за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“.

Дисертационният труд е одобрен единодушно и е даден ход за официална публична защита със Заповед № 15-05-25 от 06.06.2023 г. на Ачибадем-СитиКлиник-УМБАЛ Токуда.

Учебна дейност

Д-р Радка Масларска е дългогодишен преподавател на специализанти по неонатология и акушерство и гинекология. Участва като преподавател във високоспециализирани курсове по трансфонтанелна и абдоминална ехография и интензивна терапия на новородени. Тя е преподавател във Факултета по Обществено здраве към МУ-София. Дисертантката е основен и активен участник в широка гама модули за обучение на родители по отношение на проследяване и лечение на новородени и деца с хемангиоми.

Актуалност на тематиката

Инфантилните хемангиоми са най-честите доброкачествени съдови тумори при деца на възраст до 1 година. Пропранолол е бетаблокерт одобрен през 2014г. от ЕМА и FDA за лечение на инфантилните хемангиоми. Одобрената лекарствена форма е стандартизиран разтвор, прилаган перорално.

Дисертантката е една от първите в България, която започва лечение на инфантилните хемангиоми с Пропранолол. Тематиката на дисертацията е актуална терапевтична насока за проучвания в целия свят.

Познаване на проблема

Дисертантката започва научните си проучвания по проблема през 2016 година и е една от най-подготвените теоретично изследователи, както и лекар с най-голям клиничен опит в лечението с Пропранолол в нашата страна.

Методика и резултати от изследването

Методиката позволява постигане на поставената цел и получаване на адекватен отговор на задачите поставени в дисертационния труд.

Изготвен е диагностичен и терапевтичен алгоритъм за действие при различни типове хемангиоми според броя, анатомичната локализация и размерите им.

Изследвани са етиологичните фактори, свързани с развитието на хемангиоми в кърмаческа и ранна детска възраст: преждевременно раждане, прееклампсия, гестационен диабет, тромбофилия, многоплодна бременност, употреба на антикоагуланти.

Установява се, че улцерации при хемангиоми се откриват при 7 (2,5%) деца от 276 изследвани, а инфантилни хемангиоми застрашаващи живота се откриват при 2,9% от анализирания група.

Дисертантката подчертава необходимостта от интеддисциплинарен подход на базата на собствените си проучвания и задълбоченото проучване на литературата.

Подчертава се, че Пропанолол е първи избор на лечение при деца с инфантилен детски хемангиом въз основа на установените в проучванията на дисертантката :

-минимални странични действия

-перицитно медирана вазоконстрикция

-инхибира пролиферацията на хемангиомните стволови клетки и индуцира апоптозата

-намалява плътността на съдовете на инфантилните хемангиоми

Използваните статистически методи (дескриптивна статистика, Тестна Колмогоров-Смирнов, Chi-square test, непараметричен тест, Kruskal Wallis и знаково-рангов тест на Wilcoxon, правят получените резултати реални и обективни.

Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Приносите на дисертационния труд са окачествени като „методологични“ – 5 на брой и „практико-приложни“ – 4 на брой.

Не откривам елементи на плагиатство и отчитам представените данни за интересни и оригинални.

Наукометрични критерии

Докторантът представя 3 публикации по темата на дисертационния труд – 2 в България и 1 в чужбина, които резюмират проучванията в дисертационния труд.

Автореферат

Авторефератът е написан на 66 страници и включва в съкратен вид основните раздели на дисертационния труд. Съдържанието на автореферата отговаря на изискванията за дисертационен труд.

Критични бележки

1. Цитирани са само 2 литературни източника на кирилица.

2. Двата литературни източника на български език не са цитирани правилно, съгласно установения стандарт.

3. Не е цитиран дисертационния труд на д-р Кристина Семкова „Хемангиоми в кърмаческа и детска възраст – епидемиологични характеристики и терапевтично поведение“ (МУ-Варна, 2021г), която за първи път в нашата страна разработва темата за локално приложение на бета-блокери при инфантилни хемангиоми

4. Буди учудване фактът, че при наличие на толкова голям брой проведени проучвания, дисертантката е публикувала само три научни статии.

Направените критични бележки не намаляват стойността на дисертационния труд и неговите приноси към лечението на хемангиоми в кърмаческа и ранна детска възраст.

Заклучение

След като се запознах с предоставените ми материали за професионалното и научно развитие на д-р Радка Цекова Масларска и дисертационния труд „Хемангиоми в кърмаческа и ранна детска възраст – иновативно лечение и проследяване“, считам че дисертационният труд съдържа научно-теоретични и научно-практически резултати, някои от които представляват оригинален принос в разработваната в целия свят тема и отгозарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“.

Убедено давам положителна оценка на представения дисертационен труд, постигнатите резултати и приноси и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „Доктор“ на д-р Радка Цокова Масларска.

23.06.2023г.

Рецензент: _____

Проф. Николай Цанков, дмн